

Endoskopi ünitesi dizaynı

Halil Ibrahim BAŞBAĞLAR

ODA DİZAYNI İÇİN İZLENMESİ GEREKEN AŞAMALAR

PLANLAMA-TAKIMI OLUŞTURMA

Endoskopi odası dizayn edilirken birinci basamak olarak yapılması gereken işlem endoskopi odası için bilgi ve katkı sağlayacak ya da sağlaması gereken bir planlama takımı oluşturmaktır. Günümüzde böyle bir uygulamanın doğru ve yaygın bir şekilde yapıldığı söylenemez. Özellikle gastroenteroloji uygulamalarının yaygınlaşması ve hastanelere sağladığı getirisinin somut hale gelmesinden sonra böyle bir planlamanın yapılmasının zorunluluğu kendiliğinden ortaya çıkmıştır. Bu gelişmelerin ışığında az olmakla birlikte, eğer sağlık merkezi yeni kuruluyorsa planlama; iş akışı, işlevsellik ve diğer bölümler gözönünde bulundurularak yapılmakta, eski bir mekanda ise yerleşik ve kemikleşmiş fiziksel bir ortamda yeni düzenlemelere gidilmektedir. Böyle sonradan alan yaratılan bölümlerde sistem işlemeye başladığında akla gelmeyen ve sistemin çalışmasını aksatan ya da yavaşlatan etkenler görülebilmektedir. Önceden ince detaylarına kadar düşünülmüş bir endoskopi bölümü hem daha hızlı nemde daha verimli hizmet sunmakta ve diğer bölümler ile bağlantısı daha kolay sağlanmaktadır.

Planlama takımı oluşturulurken bilgisine ve desteğine başvurulması gereken kişileri aşağıdaki başlıklar altında inceleyebiliriz.

- Endoskopi Hemşiresi

- Endoskopist/Medikal danışman
- Projeler müdürü
- İdari müdür
- Dış işlerinden sorumlu danışman
- Müteahhit
- Mimar

ENDOSKOPI HEMŞİRESİ

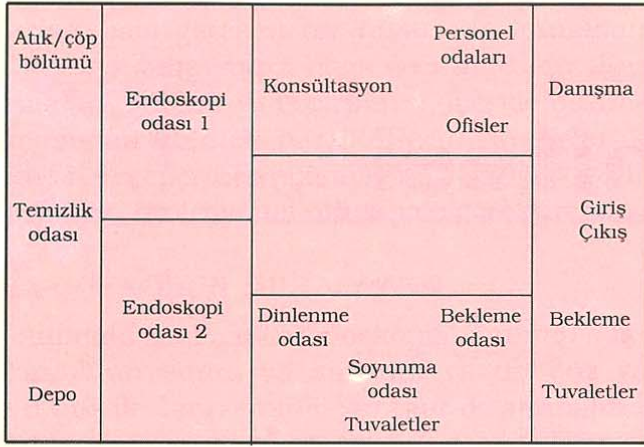
Endoskopi hemşiresi, endoskopi operasyonlarına hem direkt olarak katılan hem de operasyon başlangıç ve bitiminde işlemin aksaması için tüm gereksinimleri hazır bulundurması gereken ve dezenfeksiyonu sağlayan kişidir. Bu özelliklerinden dolayı endoskopi odasının etkinliğinden birinci dereceden sorumlu olan kişidir. Bu yüzden oda ya da bölümün dizaynı sırasında desteği alınmalıdır.

ENDOSKOPİST/MEDİKAL DANIŞMAN

Endoskopist, operasyonları yapan kişi olarak endoskopi odasının etkinliğinden tıbben sorumludur. Bu yüzden en rahat şekilde çalışması sağlanmalıdır. Bu amaçla ihtiyaçlarına yönelik vereceği fikirleri gözönünde tutulmalıdır. Eğer planlanan yeni yapılan bir merkez ve endoskopist henüz belirginleşmemiş ise bu konuda bilinen birkaç merkezden medikal danışman olarak yararlanılabilir.

PROJELER MÜDÜRÜ

Hastanede endoskopi odası dizayn edilirken diğer bölümlerin planlanması ve hareketliliği

Şekil 1. Endoskopi ünitesi yerleşim planı

Şekil 2. Bekleme salonu ve sekreterlik

gözönünde tutulması açısından organizasyonu sağlayacak bir projeler sorumlusu olması şarttır.

İDARİ MÜDÜR

Yapılan çalışmanın idari ihtiyaçlarını karşılamak ve bu alanda oluşacak engelleri ortadan kaldırmak için idari sorumlunun olması gerekir. Bu kişi genelde hastanenin müdürüdür ve bir anlamda çalışmanın takım kaptanıdır. Bütün katılımcılar arasındaki koordinasyonu sağlaması gerekir.

DIŞ İŞLERDEN SORUMLU DANIŞMAN

Odanın donanım ve işleyişi sırasında ortaya çıkacak tıbbi gereksinimleri belirleyecek ve bunların sağlanması için fikir alınacak kişidir. Bu danışman donanımın odaya yerleştirilmesinden, teknik eğitime kadar birçok konuda takıma yardımcı olabilir. Çünkü hemşire ve doktorun tıbbi ihtiyaçlarını takımda bilen kişidir. İlerde ortaya çıkacak ihtiyaçları baştan ortadan kaldırabilir.

MÜTEAHHİT

İşin proje aşamasından sonra fiziksel olarak yüklenicisidir. Yapılanmanın ne kadar sürede biteceğinden ve teslimatından sorumlu olan kişidir.

MİMAR

Projenin yapımından ve mimari kalitesinden sorumlu olan kişidir. Estetik açıdan beğenisi önemlidir. Mimari zevki dekoratif ve kullanım güzelliği getirebilir.

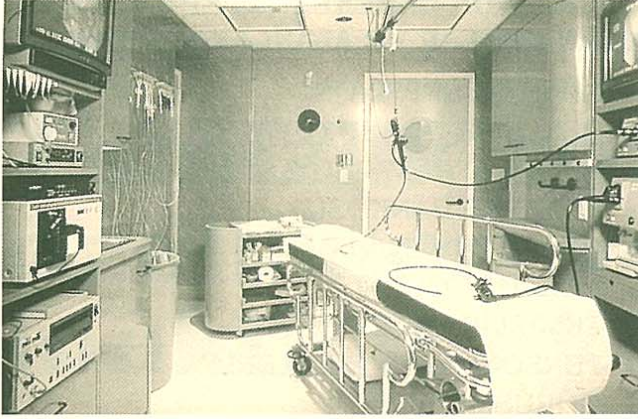
AMACI BELİRLEME

Planlama takımının yapması ya da gözönünde bulundurması gereken işlemler şunlardır.

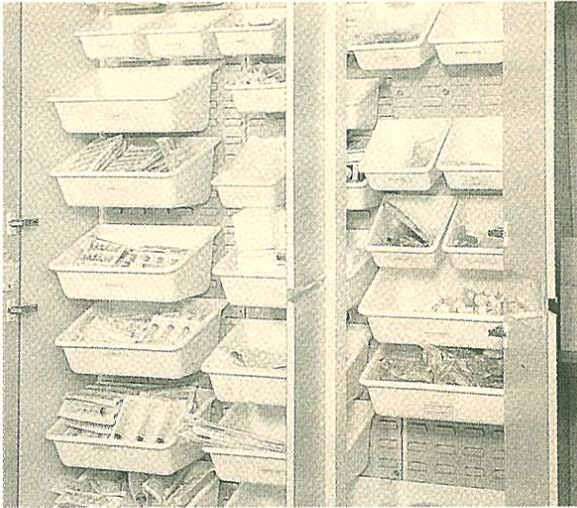
- Endoskopi uygulanacak odaya yerleşme
- Var olan mekanda yeniden yapılanma
- Etkinlik ve iş potansiyeli
- Prosedür tipleri
- Operasyon süreleri
- İhtiyaca göre esneklik ve büyüme
- Personel özellikleri

ENDOSKOPİ UYGULANACAK ODAYA YERLEŞME/VAROLAN MEKANDA YENİDEN YAPILANMA

Takım hedeflerini ortaya koyarken fiziksel mekanı en iyi şekilde kullanılmalıdır. Eğer mekan yeni oluşturuluyor ve inşaat işlemi takım isteklerine göre yeni yapılıyorsa fazla sorun çıkmaz. Ancak önceden varolan bir mekanda yeniden yapılanma söz konusu ise

Şekil 3. Endoskopi işlem odası

Şekil 4. Malzeme depoları

Şekil 5. Yıkama ünitesi

fonksiyonellik diğerine göre düşük olabilir. Fiziksel mekan donanımının odaya yayılımını engelleyebilir. Bu durumda takım odayı en iyi şekilde döşemek için imkan bulamayabilir, ancak gereksinim önceliği koyarak çözüm geliştirilebilir.

ETKİNLİK VE İŞ POTANSİYELİ

Takım endoskopi odasının en etkin şekilde işlemesinden sorumludur. Yapılan işlem çeşitliliği ve sayısı artırılırken kalite korunmalıdır.

PROSEDÜR TİPLERİ

Prosedür tiplerinin belirlenmesi takım için kaynak harcamada etkindir. Bu yüzden kaynağın ne kadar olduğu ve bu dağılımın nasıl yapılacağı takımın en sıkıntıya düştüğü konudur. Başlangıçta bunun ortaya konması planlamayı daha sağlıklı bir hale getirir. Kaynak dağılımında minimum konfigürasyonla maksimum iş yapılması hedeflenmelidir.

OPERASYON SÜRELERİ

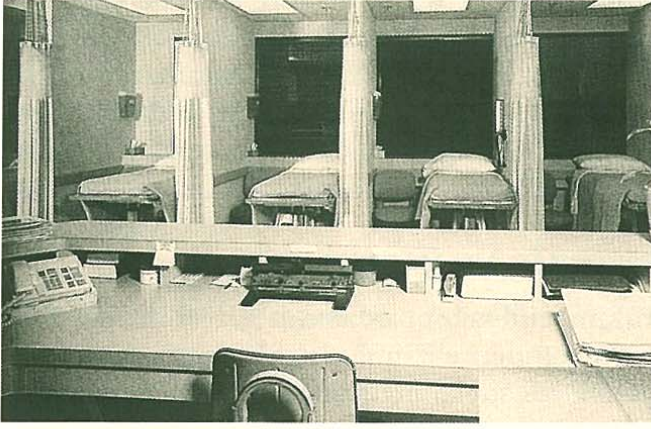
Operasyon sürelerinin sabitlenmesi odanın verimli şekilde kullanılmasını kolaylaştırır. Randevu ve iş yoğunluğunun ayarlanması verimli bir iş planının oluşmasını sağlar.

İHTİYACA GÖRE ESNEKLİK VE BÜYÜME

İmkanların ortaya konması ve öncelik sırasının belirlenmesi sistemin hangi işlemleri daha önce hayata geçireceğini belirler. Böylece sistem daha sonra gerçekleştireceği işlemleri baştan bilerek o yönde gelişebilir.

PERSONEL ÖZELLİKLERİ

Personel özelliklerinin bilinmesi, personel ihtiyaçlarının giderilmesi, işlemlerin kalitesi açısından çok önemlidir. Deneyimli elemanlarla işe başlamak sistemi kolay yapılandırmayı ve olayı kısa sürede üstlenmeyi sağlar. Eğer deneyimsiz elemanlarla işe başlanıyorsa eğitime harcanacak süre gözönünde bulundurulmalıdır.

Şekil 6. İşlem sonrası gözlem odası

OPERASYON GEREKSİNİMLERİ, GEREKLİ OLAN ODALAR VE ALANLARIN LİSTESİ

- GİRİŞ/RESEPSİYON
- BEKLEME ODASI/TUVALETLER
- HASTA GİYİNME-SOYUNMA ODASI
- HEMŞİRE BANKOSU
- HASTA TUVALETLERİ
- NEKAHAT ODASI
- TEMİZLİK MALZEMELERİ
- PERSONEL TUVALETLERİ
- GÖRÜŞME ALANI
- CİHAZ VE AKSESUAR DEPOSU
- ENDOSKOPİNİN UYGULANDIĞI ODA
- YÖNETİM/SEKRETERYA ODASI
- DANIŞMA
- HASTA HAZIRLAMA ALANI
- BEKLEME ALANI
- RAPOR VERME
- MUTFAK/İÇECEK BÖLÜMÜ
- PERSONEL GİYİNME/SOYUNMA BÖLÜMÜ
- PERSONEL ODASI
- ATIK/ÇÖP BÖLÜMÜ
- TEMİZLİK ODASI

Sakal ile kamil olsa kişi, Keçiye danışılırdı her işi.
Ahmet Vefik Paşa